

O'zbekiston Respublikasi
Markaziy banki boshqaruvining
2025 yil 26 iyundagi
14/15 - sonli qaroriga
1-ilova
№1094

**O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki
huzuridagi jamoatchilik kengashi to'g'risida**

NIZOM

1-bob. Umumiy qoidalar

1. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki huzuridagi jamoatchilik kengashi to'g'risidagi Nizom (keyingi o'rinlarda – Nizom deb yuritiladi) Markaziy bank huzuridagi jamoatchilik kengashining (keyingi o'rinlarda – Jamoatchilik kengashi) asosiy vazifalari, funksiyalari, vakolatlarini va faoliyatini tashkil etish tartibini belgilaydi.

2. Jamoatchilik kengashi jamoatchilik asosida faoliyat yurituvchi maslahat-kengash organi hisoblanadi.

3. Jamoatchilik kengashi O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining (keyingi o'rinlarda – Markaziy bank) markaziy apparatida tashkil etiladi va uning faoliyati hududiy bosh boshqarmalarga hamda tasarrufidagi tashkilotlarga tatbiq etiladi.

4. Jamoatchilik kengashining qarorlari tavsiyaviy xususiyatga ega.

5. Jamoatchilik kengashi o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlariga, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari va farmoyishlariga, shuningdek, mazkur Nizomga hamda boshqa qonun hujjatlariga amal qiladi.

Jamoatchilik kengashi to'g'risidagi nizom hamda unga kiritiladigan o'zgartirish va qo'shimchalar O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvi qarori bilan tasdiqlanadi.

**2-bob. Jamoatchilik kengashining asosiy
vazifalari, funksiyalari, huquqlari va majburiyatlari**

6. Quyidagilar jamoatchilik kengashining asosiy vazifalari hisoblanadi:

qabul qilinayotgan normativ-huquqiy hujjatlarda, qarorlarda, shuningdek, davlat, tarmoq va hududiy rivojlantirish dasturlarida jamoatchilik manfaatlari va jamoatchilik fikri hisobga olinishi, fuqarolarning, yuridik shaxslarning huquqlari va

qonuniy manfaatlarini, jamiyat manfaatlarini himoya qilish sohasida qonun hujjatlari talablari ijrosini ta'minlash, davlat xizmatlarini ko'rsatish, ijtimoiy sheriklik doirasida amalga oshiriladigan bitimlar, shartnomalar, loyihalar va dasturlarni amalga oshirish borasida mansabdor shaxslarining faoliyati ustidan jamoatchilik nazoratini amalga oshirish;

birgalikda muloqot qilish, Markaziy bankning nodavlat-notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan samarali hamkorligini ta'minlash;

fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga daxl qiluvchi eng muhim masalalar yuzasidan Markaziy bankning faoliyati haqidagi jamoatchilik fikrini tizimli monitoring qilish va har tomonlama tahlil etish, sotsiologik so'rovlar o'tkazish, jumladan, ularni axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda o'tkazish;

Markaziy bankning faoliyatida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi dasturlar, yo'l xaritalari va alohida chora-tadbirlar ishlab chiqish hamda amalga oshirishda ishtirok etish, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha olib borilgan ishlar bo'yicha takliflar tayyorlash;

Markaziy bank faoliyatining ochiqligini ta'minlashda amalga oshirilayotgan tadbirlarni monitoring qilish, uning faoliyati to'g'risida batafsil axborot olish imkoniyatlarini tahlil qilish, ularni yanada kengaytirish borasida takliflar ishlab chiqish;

Markaziy bankning rasmiy veb-saytida jamoatchilik kengashi faoliyati bilan bog'liq ma'lumotlarni Jamoatchilik bilan aloqalar va kommunikatsion siyosat departamentiga joylashtirish uchun yuborish hamda ularning har chorakda yangilanib borilishini ta'minlash;

Markaziy bank faoliyatini isloh qilishda fuqarolar ishtirok etishi uchun yaratilgan shart-sharoitlarni o'rganish va ularni yaxshilash uchun takliflar ishlab chiqish;

fuqarolar o'rtasida o'tkaziladigan tushuntirish ishlari va ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarda ishtirok etish, ularning samaradorligini oshirish yuzasidan takliflar ishlab chiqish.

7. Jamoatchilik kengashi o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarga muvofiq quyidagi funksiyalarni bajaradi:

Markaziy bankning faoliyati yuzasidan fuqarolar, nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyati boshqa institutlarining tashabbuslari hamda murojaatlarini ko'rib chiqishda ishtirok etadi, shuningdek, ularni ko'rib chiqish natijalari bo'yicha Markaziy bankka tegishli takliflar kiritadi;

Markaziy bankning fuqarolar, nodavlat-notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan o'zaro hamkorligini tahlil qiladi, shuningdek, hamkorlikni takomillashtirish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi;

Markaziy bank faoliyatiga taalluqli uning normativ-huquqiy hujjatlari va qarorlarini takomillashtirish, ulardagi mavjud kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqadi, shuningdek, kiritilgan takliflarni Markaziy bank xodimlari o'rtasida muhokama qilishga bag'ishlangan tadbirlarni tashkil etishda qatnashadi;

Chora-tadbirlar rejalarini va Markaziy bank faoliyatiga taalluqli, shu jumladan korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi boshqa hujjatlarni ishlab chiqish yuzasidan takliflar tayyorlaydi, qabul qilingan dasturlarni amalga oshirishda vakolatlari doirasida ishtirok etadi, bajarilgan ishlarning samaradorligini tahlil qiladi, shuningdek, yo'l qo'yilgan xato va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan takliflar tayyorlaydi;

Markaziy bankka nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlaridan kelib tushgan sotsial va ijtimoiy ahamiyatga molik loyihalarni ko'rib chiqadi;

Markaziy bank rahbarlari va xodimlarining fuqarolar bilan uchrashuvlarini, shuningdek, jismoniy va yuridik shaxslar murojaatlarini ko'rib chiqish bilan bog'liq ishlarni tashkil etishda, shu jumladan, joylarga borib tashkil etishda qatnashadi, ularning amalga oshirilishi ustidan monitoring o'tkazadi;

xodimlar va ularning oila a'zolarini ijtimoiy va huquqiy himoya qilish masalalari bo'yicha Markaziy bank xodimlari o'rtasida keng tushuntirish ishlarini tashkil etadi;

Markaziy bankda, uning hududiy bo'linmalarida va tasarrufidagi tashkilotlarida sog'lom ishchanlik muhitini rivojlantirish, qonuniylilikni, yuksak huquqiy madaniyat va axloqiylikni ta'minlash, xodimlarda Vatanga sodiqlik ruhini va qonunlarga bo'lgan hurmatni kuchaytirish, ularni ijtimoiy, siyosiy, ruhiy va ma'naviy-ma'rifiy kamol toptirish, shuningdek, mazkur sohadagi ilmiy-ma'rifiy va o'quv adabiyotlarini takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqadi;

mamlakatda va xorijda keng jamoatchilikni Markaziy bank faoliyatini isloh qilish bo'yicha amalga oshirilayotgan tizimli chora-tadbirlar haqida muntazam ravishda xabardor qilishni ta'minlaydi hamda mavjud muammolarni hal qilish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi;

Markaziy bank faoliyatiga bag'ishlangan ilmiy-nazariy va ilmiy-amaliy konferensiyalar, seminarlar, davra suhbatlarini tashkil etishda ishtirok etadi;

Markaziy bank faoliyatini ommaviy axborot vositalarida yoritish ishlarini tahlil qiladi, ularning samaradorligini oshirish va mavjud kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi;

o'ziga yuklatilgan vazifalarni bajarishda nodavlat-notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari, fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari hamda fuqarolar bilan hamkorlik qiladi.

8. Jamoatchilik kengashi zimmasiga yuklatilgan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun:

Markaziy bank boshqaruvining ochiq majlislari va boshqa ommaviy tadbirlar to'g'risidagi axborotni oldindan olish hamda mazkur tadbirlarda ishtirok etish;

Markaziy bankning, jumladan, uning hududiy bosh boshqarmalari va tasarrufidagi tashkilotlarining binolari (xonalari) va boshqa ob'ektlarini belgilangan tartibda borib ko'rish;

Markaziy bank, uning hududiy bosh boshqarmalari va tasarrufidagi tashkilotlari rahbarlariga jamoatchilik kengashi vakolatiga kiradigan masalalar yuzasidan takliflar kiritish;

Markaziy bank faoliyati samaradorligini oshirish bo'yicha takliflar va tavsiyalarni ishlab chiqish hamda amalga oshirish uchun zarur bo'lgan Markaziy bankning axborotlari, statistika va boshqa materiallarini belgilangan tartibda olish;

Markaziy bank ishlab chiqqan normativ-huquqiy hujjatlar loyihalarining jamoatchilik va ekspertlar muhokamasini ta'minlashda ishtirok etish;

jismoniy va yuridik shaxslar murojaatlariga Markaziy bank javoblarining sifatini tanlov asosida tahlil qilish;

Markaziy bank xodimlarining roziligi bilan ularning xizmat shart-sharoitlari bilan tanishish;

jamoatchilik kengashi majlislarida muhokama qilinadigan masalalarni yoritishda ommaviy axborot vositalari bilan hamkorlik qilish;

yuklatilgan vazifalarni bajarish uchun konferensiyalar, forumlar, seminarlar, davra suhbatlari va boshqa tadbirlarni tashkil etish huquqiga ega.

Jamoatchilik kengashi qonun hujjatlariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin.

9. Jamoatchilik kengashi o'z faoliyatini amalga oshirishda:

jamoatchilik nazorati to'g'risidagi qonun hujjatlari talablariga rioya qilishi;

qonun hujjatlarida Markaziy bank faoliyati bilan bog'liq cheklovlarga amal qilishi;

Markaziy bank va uning mansabdor shaxslarining o'z vakolatlari doirasida amalga oshiradigan faoliyatiga aralashmasligi va to'sqinlik qilmasligi;

fuqarolarning qadr-qimmatini tahqirlashga, ularning shaxsiy hayotiga aralashishga yo'l qo'ymasligi;

jamoatchilik nazoratini amalga oshirish davomida olingan axborotning, agar bunday axborotni tarqatish qonun bilan cheklangan bo'lsa, maxfiyligiga rioya qilishi shart.

Jamoatchilik kengashining zimmasida qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar ham bo'lishi mumkin.

3-bob. Jamoatchilik kengashining tarkibini shakllantirish va ishini tashkil etish tartibi

10. Jamoatchilik kengashining tarkibiga uning raisi, rais o‘rinbosari, kotibi va a‘zolari kiradi.

11. Jamoatchilik kengashi a‘zolariga, qoida tariqasida, tajribali va obro‘-e‘tiborli fuqarolar, shuningdek, nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyati hamda ilmiy-pedagogik va boshqa institutlar vakillari kiritiladi.

Jamoatchilik kengashi a‘zolari soni cheklanmagan.

12. Jamoatchilik kengashining a‘zolari Markaziy bank boshqaruvining qarori bilan har 3 yilda tasdiqlanadi.

13. Jamoatchilik kengashining raisi, rais o‘rinbosari, kotibi va a‘zolari qonunchilikka muvofiq uning tarkibidan chiqarilishi mumkin.

ular tomonidan jamoatchilik kengashi tarkibidan chiqish to‘g‘risida ariza berilganda;

jamoatchilik kengashining majlislarida muntazam ravishda ishtirok etmaganda, mazkur Nizomning 9-bandida nazarda tutilgan majburiyatlarni bajarmaganda;

ularga nisbatan chiqarilgan sudning ayblov hukmi qonuniy kuchga kirganda;

vafot etganda, shuningdek, sudning qonuniy kuchga kirgan hal qiluv qarori asosida ular muomalaga layoqatsiz, bedarak yo‘qolgan yoki vafot etgan deb topilganda.

14. Jamoatchilik kengashining tasdiqlangan a‘zolari haqidagi ma‘lumotlar, shuningdek, ularning aloqa ma‘lumotlari (telefon, pochta va elektron manzillari) va ularga kiritilgan o‘zgartishlar ular tasdiqlangan paytdan boshlab 5 kun ichida Markaziy bankning rasmiy veb-saytida e‘lon qilinishi shart.

15. Jamoatchilik kengashining raisi:

jamoatchilik kengashining faoliyatiga umumiy rahbarlik qiladi, jamoatchilik kengashining majlislarida raislik qiladi;

jamoatchilik kengashining majlislarini chaqiradi va kun tartibini belgilaydi;

jamoatchilik kengashining ish rejasini, majlisi bayonnomasini va boshqa hujjatlarini tasdiqlaydi;

jamoatchilik kengashi qarorlarining ijrosini nazorat qiladi va jamoatchilik kengashi qarorlarini bajarishda Markaziy bank raisi bilan hamkorlik qiladi;

jamoatchilik kengashi a‘zolarining zimmasiga yuklatilgan vazifalar bajarilishini muvofiqlashtiradi;

Markaziy bankning rasmiy veb-saytida va boshqa resurslarda joylashtiriladigan jamoatchilik kengashining faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlar tarkibi bo'yicha takliflar kiritadi va uni Markaziy bank raisi bilan kelishadi;

16. Jamoatchilik kengashining raisi bo'lmagan taqdirda, uning vakolatlari va majburiyatlarini rais o'rinbosari bajaradi.

17. Jamoatchilik kengashi raisining o'rinbosari:

rais yo'qligida jamoatchilik kengashining majlislarida raislik qiladi;

jamoatchilik kengashi qarorlarining ijrosini nazorat qilish bo'yicha ishlarni tashkil etadi;

fuqarolarni va yuridik shaxslarning vakillarini qabul qiladi, shuningdek, jamoatchilik kengashi faoliyatiga taalluqli murojaatlarni ko'rib chiqish bo'yicha ishlarni tashkil etadi;

jamoatchilik kengashining samarali ishlarini ta'minlash bo'yicha boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

18. Jamoatchilik kengashining kotibi vazifasini bajarish Markaziy bankning xodimiga yuklatiladi. Jamoatchilik kengashining kotibi:

jamoatchilik kengashining faoliyatini uslubiy, tashkiliy-huquqiy va tashkiliy-texnik jihatdan ta'minlash masalalarini hal qiladi;

jamoatchilik kengashining navbatdagi majlisiga barcha zarur materiallar o'z vaqtida tayyorlanishini ta'minlaydi, Markaziy bank xodimlaridan zarur hujjatlar va ma'lumotlarni so'rab oladi;

kun tartibiga muvofiq jamoatchilik kengashi majlislari o'tkazilishini tashkil etadi;

jamoatchilik kengashi o'tkaziladigan sana, joy va taklif etiladigan shaxslar ro'yxatini jamoatchilik kengashining raisi bilan kelishadi, kirish ruxsatnomalarini rasmiylashtiradi;

jamoatchilik kengashining a'zolarini va taklif etilgan shaxslarni jamoatchilik kengashi majlisi o'tkaziladigan joy, sana va vaqt haqida xabardor qiladi;

jamoatchilik kengashi qarorlarining ijro etilishi ustidan monitoring olib boradi va uning natijalarini jamoatchilik kengashi majlisida ko'rib chiqish bo'yicha takliflar kiritadi;

jamoatchilik kengashi majlisining bayonnomasini rasmiylashtiradi va tasdiqlangan bayonnomaning jamoatchilik kengashi a'zolari hamda boshqa manfaatdor shaxslarga jo'natilishini ta'minlaydi;

jamoatchilik kengashining samarali ishlashini ta'minlash bo'yicha boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

19. Jamoatchilik kengashining a'zolari o'z majlislarida ko'rib chiqiladigan masalalarni muhokama qilish va hal etishda o'z vakolatini boshqalarga o'tkazish huquqiga ega emas.

Jamoatchilik kengashining majlisida ishtirok etish imkoni bo'lmagan holatlarda, uning a'zosi majlis kun tartibidagi masalalar bo'yicha o'z fikrini yozma shaklda yuborishi mumkin. Bunda uning fikri majlisda ko'rib chiqiladi va ovoz berishda hisobga olinadi.

Jamoatchilik kengashining a'zolari:

o'z zimmalariga yuklatilgan vazifalarni bajarish uchun Markaziy bank tomonidan tashkil etiladigan hay'at majlislarida va boshqa ommaviy tadbirlarda ishtirok etadi;

jamoatchilik kengashi ish rejalarining loyihalarini tayyorlaydi, ularni jamoatchilik kengashida ko'rib chiqish uchun kiritadi va tasdiqlangan ish rejaları bajarilishini ta'minlaydi;

Markaziy bank faoliyatining samaradorligini oshirish bo'yicha takliflar va tavsiyalarni ishlab chiqishda hamda amalga oshirishda qatnashadi;

Markaziy bank xodimlari, ularning oila a'zolari bilan uchrashuvlar o'tkazadi va ularning huquqlari, erkinliklari hamda qonuniy manfaatlarini ta'minlash bo'yicha takliflarni jamoatchilik kengashiga kiritadi;

jamoatchilik kengashining kun tartibiga kiritilgan masalalar yuzasidan tahliliy materiallar tayyorlaydi;

jamoatchilik kengashining vakolatiga kiradigan masalalar bilan bog'liq murojaatlarni ko'rib chiqadi va natijalari bo'yicha tegishli hujjatlarni tayyorlaydi;

jamoatchilik kengashining zimmasiga yuklangan vazifalar va funksiyalarga muvofiq boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

20. Jamoatchilik kengashi faoliyatining asosiy masalalari uning majlisida ko'rib chiqiladi. Jamoatchilik kengashining majlisi uning ish rejaları asosida har chorakda kamida bir marta chaqiriladi.

Jamoatchilik kengashining raisi jamoatchilik kengashi a'zolarining uchdan bir qismining yozma murojaati asosida uning navbatdan tashqari majlisini chaqirishi mumkin.

Jamoatchilik kengashining yig'ilishlari va kun tartibidagi masalalar Markaziy bankning rasmiy veb-saytida e'lon qilinishi shart.

21. Jamoatchilik kengashining majlislariga boshqa davlat organlari, nodavlat-notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyati institutlarining vakillari taklif etilishi mumkin.

22. Jamoatchilik kengashi majlisi kun tartibining loyihasi kotib tomonidan jamoatchilik kengashi a'zolarining takliflari va jamoatchilik kengashi raisining topshirig'i asosida shakllantiriladi.

23. Jamoatchilik kengashining majlisini uning raisi olib boradi. Rais ishtirok eta olmagan hollarda majlisni uning o‘rinbosari olib boradi.

Jamoatchilik kengashining majlisida Markaziy bank raisi, uning o‘rinbosarlari va boshqa xodimlar ishtirok etishi mumkin.

24. Jamoatchilik kengashining majlisi, agar unda jamoatchilik kengashi a‘zolarining kamida uchdan ikki qismi (kvorum) ishtirok etgan taqdirda vakolatli hisoblanadi.

Majlisni o‘tkazish uchun kvorum shakllanmagan taqdirda, jamoatchilik kengashining majlisi o‘tkaziladigan boshqa sana e‘lon qilinadi.

25. Jamoatchilik kengashining qarori majlisda ishtirok etayotgan jamoatchilik kengashi a‘zolarining oddiy ko‘pchilik ovozi bilan qabul qilinadi.

26. Jamoatchilik kengashining har bir a‘zosi qabul qilinayotgan qarorlar bo‘yicha o‘zining fikrini yozma shaklda ifodalashga haqli. Uning fikri jamoatchilik kengashi majlisining bayonnomasiga majburiy tartibda qo‘shib qo‘yiladi.

27. Jamoatchilik kengashining majlisida qabul qilingan qaror bayonnoma bilan rasmiylashtiriladi. Jamoatchilik kengashi majlisining bayonnomasi kotib tomonidan imzolanadi, majlisga raislik qiluvchi tomonidan tasdiqlanadi va uch kun muddatda Markaziy bankka, jamoatchilik kengashi a‘zolariga va manfaatdor shaxslarga yuboriladi.

28. Jamoatchilik kengashining qarorini tezlik bilan qabul qilish zaruriyati tug‘ilganda, uning raisi tashabbusi bilan qaror jamoatchilik kengashining a‘zolari bilan kelishilgan holda so‘rov yo‘li bilan qabul qilinishi mumkin.

Markaziy bank Jamoatchilik kengashining qabul qilgan qaroriga qo‘shilmagan hollarda, Jamoatchilik kengashining qarorini olgan kundan boshlab o‘n kundan kechikmay unga asoslantirilgan e‘tirozini yozma shaklda yuboradi.

29. Jamoatchilik kengashining kotibi kengash a‘zolari ko‘magida jamoatchilik kengashi qarorlari ijrosining borishini o‘rganadi va ko‘rib chiqadi, zarur bo‘lgan hollarda, jamoatchilik kengashining raisiga tegishli takliflar kiritadi.

4-bob. Yakunlovchi qoidalar

30. Markaziy bank Jamoatchilik kengashining faoliyatini moddiy-texnik jihatdan ta‘minlaydi.

31. Jamoatchilik kengashining faoliyati mazkur nizomga va O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlariga muvofiq ekanligi Markaziy bank raisi tomonidan nazorat qilinadi.

32. Jamoatchilik kengashining va Markaziy bank boshqaruvinining jamoatchilik kengashi faoliyati bilan bog‘liq qarorlari ustidan belgilangan tartibda shikoyat qilinishi mumkin.